

Két könyv

Hegedűs 2 László

A tengerparton, egy homokdűnén hanyatt fekvé a felhőket bámultam, úgy, mint gyerekkoromban a füves kertvégeken.¹ A hullámok monoton ismétlődésének csendes zúgása nyugalmat árasztott.² Az idő feloldódott és hangulattá változott.³ Napok, hetek, hónapok, évek teltek így el. Semmi nem változott, csak a felhők gomolyogtak untalanul.

Október tizenkettő, a metrónál, talán holnap, egy emelettel feljebb... Alig hallhatóan szavakat véltem hallani. A hullámok morajlása egyre halkabbá vált, míg nem teljesen elnyomta a szavak zavaros zsongása. Bizonyossá vált, hogy nem képzelődöm, két karomat előre nyújtva, egy hirtelen mozdulattal fel akartam ülni, de ez csak a második elrugaszkodásra sikerült. A tenger hullámzó betűkből, szavakból, mondatokból, idézetekből állt össze.⁴ A felhők el-eltűnve színes formákká alakultak át. Változatosan ismétlődő és végtelennek tűnő volt minden. A felhőformákból fehér lapok hullottak. Távol a szövegtengerparton, alig kivehetően valami közeledett. Amikor a kezemet a szemem fölé helyezve megpróbáltam a nap fényét kitakarni, hogy jobban lássak, az idő egy pillanatra megállt. De mint a filmekben a vágásnál, az a valami váratlanul jól beazonosítható közelségbe került. Ami közeledett, az két könyv volt jól kivehető részletekkel. Egy Esterházy- és egy művészkönyv lépegetett a hömpölygő betűtenger mellett. Testük a könyv, kezük-lábuk pedig ugyanolyan volt, mint Miki egéré.⁵

Szeptember 11., még mindig sehol, ti tegyetek úgy, mintha azok lennétek, mi meg majd elhisszük „1×1 az egy, 2×2 az kettő”,⁶ fogj egy sétatálcát és légy vidám...⁷

A két könyv szóltanul sétált, néha megálltak és a szövegtenger felé néztek. Amikor pár lépésnyire előttük egy erősebb sodrással a szavak lassan beszivárogtak a homokba, az Esterházy-könyv megállt (a morajlás elcsendesült), majd megszólalt:

– Az én mondataimnak más a valósághoz való viszonya, majdnem hogy fordított, mint ami normális. Nem leírom a valóság egy részét, és akkor ellenőrzöm magamat, hogy jól dolgoztam-e, hogy ezek a mondatok valóban leírják-e ezt a valóságot, hanem mondatokat eszkábálok, és a mondataim valóságát ellenőrzöm azon, hogy megnézem, van-e a világban olyan rész, amely megfelel ennek a leírásnak. Ez egy más viszony, amely lényegében azt állítja, hogy én csak a nyelvet tekintem valóságnak, és mindent nyelvnek tekintek. Vagy még inkább: az egyetlen dolog, amit komolyan veszek, az a nyelv.⁸

Mielőtt még az Esterházy-könyv befejezte volna a mondanivalóját, egy fehér lap változó irányú, hintázó mozgással egyre alacsonyabbra ereszkedett, és amikor már elérhető távolságban volt, a művészkönyv érte nyúlt. A papír ekkor egyik színből a másikba tűnt át, majd újra fehér lett. Ekkor a művészkönyv egy papírhajót hajtogatott, a szövegtengerre rakta és megszólalt:

– Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy számoló bűvész. 1×1 volt a neve. Mikor számolt, akkor láthatatlanná vált. Hol volt, hol nem volt.

Tovább ballagtak. Alig felfedezhető mosoly volt az arcukon. Évek teltek el. A két könyv egyre távolodott. A nap lassan a horizonthoz ért, de mielőtt még végleg eltűnt volna, az idő egy pillanatra megállt, az Esterházy- és a művészkönyv után nézett, majd újra ment tovább.⁹

Évtizedek, évszázadok teltek el, de a nap nem jött fel többet. Sötétségbe merült minden és csak a szövegtenger zúgása hallatszott.

¹ Amikor a füvek még fák voltak.

² Amikor hallható a csend.

³ Amikor minden időtlenné válik.

⁴ A betű, mint forma.

⁵ Mickey Mouse Mitos.

⁶ A logikán alapuló matematika, miszerint ha két azonos szám szorzata önmagát adja eredményül, például 1×1 az egy, akkor 2×2 az kettő.

⁷ Köss a nyakkendődre csokrot, kiskomám.

⁸ Esterházy Péter az *Egy kékharsnya följegyzéseiből*.

⁹ Isteni az idő.

